

Ders 9

Кыргызча телефондо сүйлөшүү, күн алма, билги алма

(Kırgızcada telefonda konuşma, randevu alma, bilgi alma)

Жакын тааныштар менен эркин сүйлөшүү

Бул сыяктуу сүйлөшүүлөрдө сүйлөшкөндөр арасында таанышуу цикли болбойт/ Адатта саламдашуу менен гана чектелет. Кобүнчр дароо маселеге кирилет. Сүйлөшүү билинген темалар, билинген кишилер тууралуу болот. Сыпайыгерчилик эрежелери анча сакталбайт

Диалогдор

Үй бүлө мүчөлөрү арасында сүйлөшүү. Күндөлүк иштер.

- Алло, апа, үйдөсүзбү?
- Ооба, кызым, эмне болду? Тынччылыкпы?
- Тынччылык эле. Мен кечээки дардаган папканы үйдө унутуп калыпмын. Тилектен дароо мага жиберип коё аласызбы? Өтө зарыл. Менин барганга убактым жок.
- Тилек үйдө жок.
- Анда сиз алып келе аласызбы?
- Макул, кызым, азыр дароо такси менен жетип барамын.

Достор арасында сүйлөшүү. Эс алуу пландамасы.

- Назира, кандайсың? Бүгүн кечкиге кандайпландарын бар?
- Жакшы. Эч деле планым жок.
- Анда бүгүн театрға барбайлыбы? Жаңы премьера коюлат экен. Мар Байжиевдин пьесасы. Жерен башкы ролдо!
- Оо, анда билет кантип тапмак элек?
- Табабыз, досум, кам санаба. Менбул кабарды мурун эле угуп, Тагайгаайтып койгом. Ал сүйлөшүп коюптур.
- Азаматсың! Кеттик анда! Жарайсың!

Докторго кабылга катталуу.

- Алло, 7-поликлиника маалымдама сервизиз угуп жатат.
- Алло, мен дермотология бөлүмүнө кабылга жазылайын дегем.
- Кайсы докторго, качанкыга?
- Жума күнүнө, Асанкан Жумалиевге. Ал менин докторум.
- Жумалиевге саат 14:30га жазсам. Кандай дейсиз?
- Болот, абдан жакшы, жаза бериңиз.
- Бизде каттооңуз барбы?
- Бар, Замира Каныметова.
- Жакшы кабылыңыз катталды, Кечикпей келиңиз.

Грамматика

1. Эсептик, Жамдама сан атоочтор.
2. Сан-өлчөм тактоочтор.
3. Этиштин буйрук ыңгайы.

Көнүгүүлөр

1. Өрнөктөргө окшогон телефон сүйлөшүүлөрү жасалат.
2. Темаларга байланыштуу лексика жана грамматика үйрөнүлөт.

Sözlü ve Yazılı Anlatım Dersi Kaynakları

- Abduldayev E. (1998). *Azırkı kırgız tili*. Bişkek: İlim.
- Akdemir R. (2000). *Baldar angemeleri*. (Türkçeden Kırgızcaya çev. Cumakunova, G. , Rahat Razak). Ankara: Diyanet İşl. Başk. Yay. 1- 112s.
- Asanaliev Ü. (1964). *Lobnor tilinin grammatikalık kıskaçça oçerki*, Frunze, *Azırkı kırgız adabiy tili*. (2009). Bişkek: KMUIA. -928 b.
- Bartold V.V.(1963). *Kırgızı. Soçineniya*. T.2, Çast I., s.509-510. Moskva.
- Baskakov N.A. (1960). *Tyurkskiye yazıki*. Moskva.
- Batmanov İ.A. (1947). *Kratkoye vvedeniye v izuçeniye kırgızskogo yazıka*. Frunze.
- Batmanov İ.A. (1963). *Sovremenniy kırgızskiy yazık*. Frunze.
- Cumakunova G. (2002). “Kırgız Türkçesi”. *Türkler Ansiklopedisi*. Ankara: Yeni Türkiye Yay. Cilt 19, s.596-606.
- Cumakunova, G. (2005). *Türkçe-Kırgızca Sözlük*. Bişkek: Manas Üniversitesi Yayınları.-1000s.
- Karasayev H.K. (1983), Orfografialık sözdük. Frunze: KSE
- Keleçektin Eeleri. Añgemeler, Comoktor*. Frunze: Mektep Basması, 1976.
- Kırgız adabiy tilinin grammatikası*. (1980). Frunze: İlim.
- Köseoğlu E. (2001). *Tonton Ene*. (Türkçeden Kırgızcaya çev. Cumakunova, G.) Ankara: Diyanet İşl. Başk. Yay. 1-88.
- Köseoğlu E. (2003). *Veli Aba*. (Türkçeden Kırgızcaya çev. Cumakunova, G.) Ankara: Diyanet İşl. Başk. Yay.1-136.
- Malov S.E. (1952). *Yeniseyskaya pismennost tyurkov: Teksti i perevodi*. M.-L.
- Oruzbayeva B.O., (1997). “Kırgızskiy yazık”. *Yazıki Mira: Tyurkskiye yazıki*. Bişkek, s.286-289.
- Tınstanov K. (1998). *Kırgız tili*. C.I-II, İstanbul.
- Tenişev E.R. (1997). *Drevniy kırgızskiy yazık*. Bişkek.
- Yazım Kılavuzu.(2012). Ankara: TDK Yay.
- Yunusaliyev B.M. (1971). *Kırgız diyalektologiyası*, Frunze.
- Yunusaliyev B.M. (1955). “Problema formirovaniya obşçenarodnogo kırgızskogo yazıka”. *Voprosı yazıkoznaniya*, №2, s.30-41.